

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
НАЦІОНАЛЬНИЙ КЛАСИФІКАТОР ФУНКЦІОНУВАННЯ, ОБМЕЖЕННЯ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **І9 Громадське здоров'я**
Освітньо-професійна програма: **Громадське здоров'я**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 16**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **3**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК5, ОК 16**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейсера, 4, Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету, 2-й поверх, праве крило, м. Харків

Керівник освітнього компонента: викладач **Злепко Іван Павлович**

email: ip.zlepko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Moodle: <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5942>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Національний класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я» спрямований на формування у здобувачів освіти знань про міжнародні та національні стандарти класифікації стану здоров'я, обмежень життєдіяльності та інвалідності. Особливу увагу приділено вивченню Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ), її адаптації в Україні, а також використанню національного класифікатора у практиці громадського здоров'я, оцінці потреб населення, плануванні та реалізації програм реабілітації і соціальної підтримки.

МЕТА КУРСУ: полягає в наданні здобувачам освіти знань та навичок з основ Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я, а також її адаптації до національних стандартів; розвиток практичних компетенцій у використанні класифікаційних систем для оцінки функціональних обмежень та рівнів інвалідності, розробки програм реабілітації і соціальної підтримки, а також на формування усвідомлення важливості інтеграції медичних і соціальних підходів для пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності в рамках охорони здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Здобувачі освіти оволодіють основними концепціями Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та Національного класифікатора функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.
- Здобувачі вмітимуть оцінювати функціональні обмеження та рівні інвалідності пацієнтів, використовуючи класифікаційні системи.
- Здобувачі знатимуть принципи соціальної реабілітації пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності.
- Здобувачі оволодіють знаннями правових та етичних аспектів застосування класифікаторів у медико-соціальній практиці.
- Здобувачі вмітимуть розробляти індивідуальні програми реабілітації та соціальної підтримки для осіб з обмеженнями життєдіяльності.

- Здобувачі знатимуть, як взаємодіяти з іншими фахівцями для реалізації комплексних програм у сфері громадського здоров'я.
- Здобувачі оволодіють навичками організації моніторингу здоров'я населення за допомогою класифікаційних даних.
- Здобувачі вмітимуть аналізувати та інтерпретувати статистичні дані для оцінки ефективності заходів у сфері охорони здоров'я.
- Здобувачі знатимуть, як працювати з реальними кейсами та адаптувати міжнародні стандарти до національних умов.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (8 год.):

1. Вступ до Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Огляд МКФ як міжнародного стандарту для оцінки здоров'я та функціональних можливостей людини. Роль МКФ у системах охорони здоров'я різних країн. Структура та основні категорії МКФ.
2. Національний класифікатор функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в Україні. Адаптація МКФ до національних стандартів в Україні. Роль та застосування Національного класифікатора в практиці громадського здоров'я.
3. Статистичний аналіз і використання даних МКФ для моніторингу здоров'я населення. Збір, аналіз та інтерпретація статистичних даних за класифікаторами. Роль МКФ у стратегічному плануванні програм охорони здоров'я. Методи моніторингу та оцінки ефективності державних програм в сфері громадського здоров'я.
4. Етичні та правові аспекти використання Національного класифікатора в громадському здоров'ї. Етичні проблеми класифікації функціонування та інвалідності. Правова основа використання класифікаційних систем в охороні здоров'я. Захист прав осіб з інвалідністю у контексті медичної та соціальної реабілітації.

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (32 год.):

1. Вступ до Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Огляд МКФ як міжнародного стандарту для оцінки здоров'я та функціональних можливостей людини. Роль МКФ у системах охорони здоров'я різних країн. Структура та основні категорії МКФ.
2. Національний класифікатор функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в Україні. Адаптація МКФ до національних стандартів в Україні. Роль та застосування Національного класифікатора в практиці громадського здоров'я.
3. Оцінка функціональних обмежень і за МКФ. Методологія оцінки рівня функціональних обмежень. Класифікація та критерії інвалідності в контексті МКФ. Практичні аспекти використання МКФ для визначення рівнів інвалідності.
4. Визначення факторів, що впливають на здоров'я та функціонування людини. Біологічні, психологічні та соціальні фактори здоров'я. Взаємозв'язок факторів, що обмежують життєдіяльність. Аналіз даних про чинники ризику в громадському здоров'ї.
5. Реабілітація та адаптація пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності. Методи та підходи медико-соціальної реабілітації. Створення реабілітаційних програм на основі результатів оцінки за МКФ. Практичне застосування підходів до реабілітації в медичних та соціальних установах.
6. Програми соціального захисту на основі даних класифікації здоров'я. Розробка програм соціальної підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності. Визначення потреб пацієнтів на основі класифікаційних даних. Взаємодія між медичними, соціальними та правовими структурами для підтримки громадян.
7. Статистичний аналіз і використання даних МКФ для моніторингу здоров'я населення. Збір, аналіз та інтерпретація статистичних даних за класифікаторами. Роль МКФ у

стратегічному плануванні програм охорони здоров'я. Методи моніторингу та оцінки ефективності державних програм в сфері громадського здоров'я.

8. Етичні та правові аспекти використання Національного класифікатора в громадському здоров'ї. Етичні проблеми класифікації функціонування та інвалідності. Правова основа використання класифікаційних систем в охороні здоров'я. Захист прав осіб з інвалідністю у контексті медичної та соціальної реабілітації. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Вступ до Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Огляд МКФ як міжнародного стандарту для оцінки здоров'я та функціональних можливостей людини. Роль МКФ у системах охорони здоров'я різних країн. Структура та основні категорії МКФ.
2. Національний класифікатор функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в Україні. Адаптація МКФ до національних стандартів в Україні. Роль та застосування Національного класифікатора в практиці громадського здоров'я.
3. Оцінка функціональних обмежень і за МКФ. Методологія оцінки рівня функціональних обмежень. Класифікація та критерії інвалідності в контексті МКФ. Практичні аспекти використання МКФ для визначення рівнів інвалідності.
4. Визначення факторів, що впливають на здоров'я та функціонування людини. Біологічні, психологічні та соціальні фактори здоров'я. Взаємозв'язок факторів, що обмежують життєдіяльність. Аналіз даних про чинники ризику в громадському здоров'ї.
5. Реабілітація та адаптація пацієнтів з обмеженнями життєдіяльності. Методи та підходи медико-соціальної реабілітації. Створення реабілітаційних програм на основі результатів оцінки за МКФ. Практичне застосування підходів до реабілітації в медичних та соціальних установах.
6. Програми соціального захисту на основі даних класифікації здоров'я. Розробка програм соціальної підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності. Визначення потреб пацієнтів на основі класифікаційних даних. Взаємодія між медичними, соціальними та правовими структурами для підтримки громадян.
7. Статистичний аналіз і використання даних МКФ для моніторингу здоров'я населення. Збір, аналіз та інтерпретація статистичних даних за класифікаторами. Роль МКФ у стратегічному плануванні програм охорони здоров'я. Методи моніторингу та оцінки ефективності державних програм в сфері громадського здоров'я.
8. Етичні та правові аспекти використання Національного класифікатора в громадському здоров'ї. Етичні проблеми класифікації функціонування та інвалідності. Правова основа використання класифікаційних систем в охороні здоров'я. Захист прав осіб з інвалідністю у контексті медичної та соціальної реабілітації. Залік.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від

часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці вивчення освітнього компоненту середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 150 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є відсутність академічної заборгованості, проходження підсумкового тестування та виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Наказ № 810-22 від 09.04.2022 “Про затвердження МКФ як НК 030:2022”. – Київ, 2022. – 15 с
2. Національний класифікатор функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022. – Київ, 2022. – 250 с.
3. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). – Geneva : WHO, 2001, updated 2020. – 350 с. (Український переклад).
4. Довідник «Базові засади застосування МКФ». – Geneva : WHO, 2020. – 60 с.

5. Класифікатор медичних інтервенцій НК 026:2021. – Київ, 2021. – 150 с.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА